

1916-01-29

AFSENDER

Tyge Møller

MODTAGER

Helge Jacobsen

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Paris

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Glyptotekets arkiv.

DOKUMENTINDHOLD

Thyge Møller fortæller bl.a. om livet i Paris under de vanskelige forhold p.g.a. krigen. Ingen ved hvordan kunstmarkedet udvikler sig

TRANSSKRIFTION

Paris.
P. Av. De La Motte-Piquet. 7°.
D: 29./1. 1916

Kære Hr. Jacobsen.

I går Aftes hindrede Zeppelinerne mig i at skrive til Dem, som jeg havde bestemt; men da Bomberne forstyrrede mig, da Brandmændene røg gennem Byen og trompetede deres: Garde-à-vous! Maate jeg ud for at faa et første Indtryk ikke af Krigen, men af Tyskernes Mordlyst. Søgelysene gennemgled som guldugler det tætte Skylag, medens næsten alt lys forsvandt fra Huse og Gader undtagen Hjørnelygterne, som synes uundværlige for den stærke Færdsel. Resultat: brave Mænd, Kvinder og Børn i et folketæt Kvarter dræbte eller lemlæstede – en Heltedåd i tysk Aand!!

Vi har taget det, som alt det andet, med Ro og venter paa nye Zeppelinere. Vi er jo alle Vorherre en Død skyldig

og tænder vor Pibe og fortsætter vort Arbejde. Der er jo ikke andet for, indtil Tidens Fylde lader Verden vederfares Retfærdighed. Vi har Tålmodighed og jeg er personlig overbevist om, at Tyskland til sidst maa faa sin Løn som forskyldt. Danmark vil gøre sig selv ubodelig Skade ved at lytte til tyske eller svenske Sirener – Det er jo snart sagt den samme Musik.

Nå! Jeg skulle jo ikke politisere, men give Dem og vore fælles Venner nogle Oplysninger om de kunstneriske Forhold og Salgsforholdene hernede. Kyndige Mænd som Durand-Ruel, Vollard, Hessel, har udtalt, som jeg i Danmark udtalte mig, at kunst af første Rang vilde blive betydelig dyrere efter Krigen, ja Vollard sagde med et Smil, at han allerede under Krigen havde taget lidt højere Priser, end før. Der sælges til, Amerika, Schweiz og Holland. Rige Folk giver langt fra deres Renter ud under Krigen Mange Mennesker tjener

I Krigsførende og neutrale Lande store Penge – tænk blot paa Amerika og Holland – alt sammen Aarsag til øget Købeevne. Meget gaar til grunde under Krigen baade i Belgien og Frankrig, hvor tysk Kultur ogsaa giver sig Udslag i Bajonetstik gennem Varnier's kostbare Samling i Reims f. Ex.

Durand-Ruel bad mig meddele de Herrer, at Priserne for de i København værende Malerier af Millet og Manet vilde blive forhøjede efter Krigens Afslutning.

En almindelig udbredt Opfattelse er det, at al anden Rangs Kunst vil gaa i Vasken; men da den jo ikke interesserer os, behøver jeg ikke at gaa nærmere ind derpaa.

Allerede nu er Billeder af Renoir, Cezanne og Lautrec i meget høj Pris. Mme Dieterle, som jeg har besøgt, havde

haft Forespørgsel, om hun vilde sælge sin siddende nøgne Kvinde af Renoir, som hang i Salonen paa Væggen ved Pianoet for 250.000 fr., men havde afslaaet det. Efter den Oplysning opgav jeg Idéen om at faa noget hos Gallimard. Jeg talte en Del med ham og erfarede gennem vor Samtale, hvor "malplacé" en Forespørgsel i Øjeblikket om Køb af et af de omtalte Billeder vilde være. Han var for øvrigt elskværdig som altid og glad ved at vide sine Kunstværker i Sikkerhed i Glyptotekets Sale og over vore Planer om en Gang at faa en virkelig god, omend lille Samling i Kbhvn. Af franske Billeder fra det XIX og XXnde Aarh.

Med Hensyn til det mærkelige Salg af Delacroix's Studie: "Jesus Christ et St Thomas", som Bernheim (Georges) solgte til 6000, kan jeg oplyse

2

at Billedet på Cheramy's Auction gik til 8100 fr, foruden Omkostningerne. Det har altsaa med Renter af den deri staaende Kapital, kostet ham over 10.000! hvorfor han saa giver slip paa det med 4 à 5000 francs Tab er mig en Gaade, da Manden er velhavende og lige har aabnet en stor ny Forretning og købt Statslaanspapirer for 40.000 fr. Men ham derom! Jeg tror nok, at han ærgrer sig og fortryder. Jeg tilføjer kun den ikke uvæsentlige Oplysning, som han ogsaa bad mig forebringe de danske Kunstvenner, at Assurancesummen intet har at gøre med den virkelige Værdi, men ofte sættes laverefor at undgaae de ellers betydelige Omkostninger ved en Forsendelse.

Nogle Dage før min Afrejse fra Kbhvn talte jeg med Hr. Zeuthen om forskellige Billeder fra Nemes' Auktion, særligt af Renoir. Det Billede af: la famille Henriots, (No 119 i Kataloget) som solgtes for 75.000 fr, blev købt af en hovedrig Mand, Baron Hertzog, som var Nemes's "bailleur de fond" og er ikke til Salg. Derimod er Studiet til "Le Moulin de la Galette" til Salg for 27.000 francs (det var ansat til 35.000 francs før Krigen).

I Betragtning af at Renoirs Billeder betales saa højt og er i stadig Stigen, at dette er et Studie til et af hans berømteste Værker (i Luxemborgmuseet), fra hans bedste Tid (Halvfjerdserne, før hans Sygdom), anser jeg Prisen

for meget antagelig trods det utvivlsomme Faktum,
at det er meget skitse-mæssigt behandlet. Men derigennem er der, for
Elskere af Renoirs Kunst, bevaret en særlig Charme – det er noget af det
mest parisiske det mest spirituelle i hans Kunst, der her giver sig Udtryk.
Da DHr K. Madsen og Zeuthen har set Billedet paa Nemes's Auktion og
det er gengivet i Kataloget, behøver jeg ikke nøjere at omtale det. Jeg vil
dernæst meddele, at Hr. Barbazanges, som likviderer M. de Blives
Forretning vil sælge Courbets: la liseuse for 26.000 fr. (i stedet for
30.000). Billedet er i Norge og han har ikke forlangt det herved, som det
forekom mig, at Dr. Thiis sagde.

Lautrecs: Kvindeportræt, udstillet i Glyptoteket, fra De Blives (Levesques
Cie) Samling (N°. 211 i vort Katalog) kan nu sælges for 13.500 francs (før
18.000)

Her blev jeg igen afbrudt af Brandmændenes "garde-à vous", altsaa ny
Zeppelin besøg. Maaske bliver jeg aldrig færdig med dette Brev; men
skulde det komme Dem i hænde alligevel, saa ved De Grunden: tyske
Mordforsøg paa fredelige Borgere i Verdens Hovedstad. Kulturen nøder
Menneskeheden til at søge ly for den i Kælderen. Nu er Klokken 12½, men
Brandmændene er ikke endnu faret forbi med Trompeterne, der skal
blæse "la berloque" og forkynde at Faren er overstaaet. Jeg har været paa
Gaden og hørt 4 Bomber blive kastet ned, hvor ved jeg ikke. Kommer de
igen i morgen Aften, taber vi Interessen for dem. Man tænder sin Pibe,
læser eller skriver og gaar i seng. Sidde og fryse i Kælderen som visse
Folk gør for at undgaa Døden, vil jeg ikke "Den kommer naar Du den
mindst venter nær" har Wessel eller en anden stor Digter sagt.

—
Kære Direktør Jacobsen. Nu vilde jeg jo gjerne have

3.

Svar snarest, da Barbazanges er nødt til at sælge Billederne til en hvilken
som helst kontant Køber, der maatte vise sig og altsaa ikke kan "holde" sit
Tilbud aabent til os. Hvis de ser Dr. Hertz fra Kunstmuseet, beder jeg Dem
lade ham vide, at Mme Rouart har lovet at sende det omspurgte Fotografi
efter Manets nøgne Kvindebuste direkte til ham. Hvis han ikke skulde have
faaet mit Kort, beder jeg om at faa et Aarsskrift for 1916 eller 1915
tilsendt.

Jeg bemærker, at de opgivne Priser, hvori min Koncession er beregnet er
de sidste. Det er tillige beregnet under Betingelse af kontant Betaling.
Jeg skal endnu meddele Dem enkelte Nyheder, som vil interessere Dem.
En

Advokat, som havde en fortrinlig Samling af Daumiers Malerier og Tegninger, Paul Bureau, er død. Hans Samling skal, efter testamentarisk Bestemmelse, sælges ved Auktion efter Krigen, formoder jeg. Det vil maaske være muligt ved den Lejlighed at faa et eller andet for Glyptoteket

^{x)} Bureaus Fader var en Ven og Kammarat af Daumier og hans samtidige: Boulard, Dupré, Daubigny, Geoffrey Dechamp etc. og Værkerne er ægte og fortrinlige. Jeg har set dem for flere Aar siden hos Durand-Ruel under en Udstilling af lithograferende Kunstnere, hvis Præsident samme Bureau var.- Jeg giver Dem hermed Priserne paa Vollards Bøger, som jeg fik hos ham for nogen Tid siden og som jeg beder

[i venstre margin] ^{x)} Bureau havde det andet Billede af Vaskerkonen, som det hos os (Gallimards).

Dem venligt meddele Hr. Zeuthen, som muligvis – efter hvad han en Gang svarede mig – kunde have Lyst til at erhverve en eller anden. Flere af disse Værker findes nu kun i faa Exemplarer og en Prisstigning er højst Sandsynlig.

Loregas: Daphnis et Chloe, illustré de lithographies originales dans le texte par Bonnard. 450fr.

Octave Mirbeau: Le jardin des supplices illustré de lithographies de Rodin 450 fr.

Album de lithographies de

1. Bonnard
2. Vuillard
3. M. Denis

450 fr chaque album (environs 12 exepl. Sont encore à vendre)

Vollard: Cezanne 100 fr nombreuse illustrations une eau-forte originale

NB Forsendelse etc. (Assurance) for Deres Regning og Risiko. Priserne er for kontant Betaling

Vollards Bog om Cezanne er fornøjelig og meget Original; de 2 første (illstr. af Bonnard og Rodin

er efter min Mening, iblandt de bedste af de faa, virkelig kunstneriske Værker fra det XIX^{de} Aarh. Endelig kan jeg skaffe Dem en Samling af Forains ganske udmærkede Tegninger under Krigen offentliggjorte i "l'Opinion" og Le Figaro men allerede nu vanskelige at finde. Det er kun Clichés, ikke Litographier, sat paa Karton med Passepartout – men de er iblandt den sjældne ægte Kunst, Krigen har affødt. Prisen er i Øjeblikket omkring 75 fr, Porto etc extra.

Et Par Ord om disse Ting og jeg sender, hvad De maatte ønske. Vollard

forbereder nogle nye Udgaver: en Francois Villon med Træsnit, en Bog illustreret af Emile Bernard, Van Goghs Ven og en Bog af Vollard selv, illustreret af Bonnard, saavidt jeg forstod ham.

I Aften kom Zeppelinerne ikke, i hvert Fald ikke endnu, saa De faar forhaabentlig dette Brev. Tak for Meddelelsen om Udbetalingen af de 5500 fr. Jeg vilde gærne have haft dem direkte sendt hertil, men skal nu skrive til Handelsbanken derom. Med bedste Hilsener til Dem og Dhr. Weis, Zeuthen K. Madsen og Dr. Poulsen er jeg Deres hengivne Tyge Möller

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

hast Forspørgsel, om hun
ville sælge den riddende ridgæ-
kniude af Rensin, som hang
i Salonen paa Væggen ved Hø-
moet for 250.000, men
harde afslaaet det. Efter
den Oplysning, opgav jeg Tiden
om at faa noget hos Gali-
mard. Jeg kaldte en Del ved
ham og erfarede ^{gennem} at det var Sam-
tale, hvor man plejer at
Forspørgsel i Øjeblikket
om Køb af et af de om-
talte Billeder vilde være.
Man var forøvrigt elskovsdig,
som altid og glad ved at inde-
stille Kunstværker i Sikkert
i Gipsstolikerets Sale og om
være Placer om en Gang at
faa en ^{efter} vilhelms god, omend
lille Samling af franske Billed-
er fra det XIV og XV Aarh.
Med Hensyn til det mærkelige
Salg af Delacroix's Studie
"Jesus Christ et St. Thomas",
som Bernheim (Georges) solgte
for 5000, kan jeg oplyse

Paris.
C. A. A. La Roche-Beaucourt.
2. 29. 1. 1916.

Kære Hr. Jacoben.

Jeg har skrevet hundrede Zeppelinerer
til dig, at skrive det blev, som
jeg havde bestemt i min da Børn-
dage forstyrede mig, da Børn-
mandene mig gennem Aventurer
og kampske dier. Gæde-i-vang!
maatte jeg ud for at faa et godt
Lidtykke af Krogen, men alt Tyg
enem Hørdlyst. Søjelysene gennem-
gled som Gæstgænger det næste
Skylag, medens næsten det dyg
forstyrede fra Muse og Gader
indlagte Hørdlyst, som
enem uundværlige for den skænk
Lidtykke. Resultat: bror Hørd,
Kunder og Børn i et folkeligt
Kædet drabte eller den bedste
- en Hørdlyst i tysk Land!!
Vi har hørt det, som det det
and, med Ro og ventet paa
nye Zeppelinerer. Ja, ja alle
Vordere en Død Skrydte og

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

lander vor Pibe og fetsættelse vor
 skyld. Den er jo ikke anderst for
 med det Tidens Tynde Lader Vindens
 vederfares Rødsedighed. Vi har Tål-
 modighed og jo er personlig over-
 beviset om, at Tyskland vil endte
 med at få sin lov som forkyndt.
 Danmark vil give sig selv ubest-
 ridt Skade ved at lytte til tyske
 eller svenske Sirener - det er jo
 snart sagt den samme Kunst.
 Men jo snævre jo ikke politiken,
 men give Dem og vore fælle-
 skaber nogle Oplysninger om
 de Russiske Forhold og
 Salvsforholdene herved.
 Rymski Tunes som Deraus Ruel
 Volland, Hessel, har udtalt, som
 jo i Danmark udtale sig,
 at Kunst af første Rangs
 vilde blive betydelig dyrt
 efter Krigen, jo Volland sagde
 med et Smil, at han allerede
 under Krigen havde købt lidt
 højre Pans, end for. De talte
 til Amerika, Schweiz og Holland.
 Rige Folk gives læst for den
 Renter ud under Krigen,
 mange mennesker Renter

i krigsform og neutrals Land.
 som Tunge - dansk blot for
 Amerika og Holland - allerede
 som Oplev det også Køb-
 erne. Derfor gaar til ~~København~~
 af Kunst under Krigen godt
 i Belgien og Frankrig, her
 tysk Kunst og saa gives sig
 i Belgien i Belgien, som
 som Væveri's, Kothare
 Kunst i Renter f. Ex. -
 Deraus Ruel har mig i
~~Andet~~ med de de Hæder,
 at Tyskerne for de i København
 var under Hæder af Hæder og
 Mænd ~~ikke~~ vilde blive for
 højere efter Krigen Afslut-
~~ning~~
 i Almindelighed mest afsluttet
 er det, at de under Krigen
 Kunst vil gaa i Rasken,
 men da den jo ikke interesserer
 os, behøver vi ikke at gaa
 videre end herfra.
 Alerede om er Tyskerne af
 Renter, Gæmme og Læst, i
 meget ~~by~~ ~~for~~ ~~M~~ ~~de~~ ~~bedste~~,
 som jo har højest, havde

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

Men blev jeg igen afbrudt af Brand
 mændene, Gårde o. v. m., altsaa
 ny Jæppelin besøg. Maaske blev
 jeg aldrig færdig med dette Brev;
 men skuede det komme dem
 i Hænde alligevel, saa ved de
 Grundens: tyske Nordforsig paa
 færdige Borgere, i Norden Hoved
 stød, af søge sig for den i København 11.
 Maen Klokker 12 1/2, men Brand
 mændene er ikke endnu færdig
 fortvi med Trompeterne, der skal
 blæse « La herlogue » og fortænde
 at Faren er overskæet. Jeg kan
 snart paa Gaden og hør 4 Bom
 her blive hædet ned, hvor vid
 ikke. Kommer de igen
 i Morgen Aften, taber vi Lister
 essen for dem, Man sender den
 Bille, læser eller skriver og
 gaar i Senge. Sædd og fryse
 Kæderne, som disse Folk gør
 for at undgaa Døden, vil jeg ikke
 « Den kommer når du mindst
 den venter naar » har Wisne
 eller en anden stor Digter sagt.
 Kære Direktør Jacobsen.
 Men vilde jeg jo gerne have

at Billedet paa Arany's Billed
 gik til 8100⁺ som den Billed
 angiver. Billedet har altsaa
 med Renter af den deri staaende
 Kapital, kostet ham over
 10.000; hvorfor han saa
 giver slip paa det med.
 Da 5000 francs Tab er meget
 en Gæde, da Manden er
 velhavende og lige har
 aabnet en stor ny For-
 retning og købt Stats-
 laanspapire for 150.000.
 Men han derom. Jeg tror
 nok, at han angiver sig
 og fortænder. Jeg tilføjer
 kun den ikke væsentlige
 Oplysning, som han ogsaa
 had mig for bringe de danske
 Kunstvenner, at Assurance
 selskabet antet har at gøre
 med den virkelige Verdi, men
 ofte sætter lavere for at und-
 gaa de ellers betydelige An-
 købsninger med en Foruredeelse.

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

Noget Dage for min Afgang
 fra Kbhvn. Sælle jeg sende Ho
 Jætte om forskellige Billeder
 fra Reims' Museum, særlig
 af Reims. Det Billedet af
 la famille Hennion, (Nº 19 i Katalog) det
 som sælges for 4.000*, blev købt
 af en hollandsk, bekendt, Bondeherre,
 som var Reims' Gæstgæst, de
 Jætte og er ikke til Salg.
 Reims' er Studiet til Le
Moulin de la Galite til Solg
 for 27.000 francs (det var auget
 til 35.000 francs for Krigen).
 Betragtning af at Reims
 Billeder, herafes saa højt og
 i stadig Stigen, at dette
 er et Studiet til et af Caesars
 berømteste Værker (i Curium-
 bygningen), fra Caesars tid
 (Keltogjærdene, for Caesars
 Sygdom), og der jeg trækker
 for meget udbagelig trods
 det utvivlsomme Tabtum,
 at det er en meget vigtig
 sigt behandlet. Men derfor
 men er det, for Elskere af
 Reims Kunst, der er et
 særlig Charmant — Det er
 noget af det mest interessante
 det mest interessante, som
 der har givet sig
 Petryk. Da Dr. H. Macdonald
 Jætte har det Billedet fra
 Reims' Auktion og det er
 gengivet i Kataloget, behøver
 jeg ikke nøje at undersøge
 det. Jeg vil dermed meddele,
 at Mr. Barbazauges, som skrev
 deres Mº de Blives Forretning
 vil sælge Courbet's Le Gæst
 for 26.000* (i Stedet for 30.000)
 Billedet er, Noget og kan have
 det forlangt det hermed, som
 det forekom mig, at det ikke
 sagde.
 Andre: Rindportret, ved Dr.
 det i Gloggeto behandlet, fra Dr.
 Blivis (Livesquey Co) Samling
 (Nº 21 i vor Katalog) kan nu
 sælges for 13.500 francs (for 18.000)

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

Adressat, som havde en for-
kærlig Samling af Dammiers
Malere og Tegninger, Paul
Bureau, er død. Hans Samling
skal, efter testamentarisk
Bestemmelse, sælges ved auktion
efter Kongen formoder sig. De
vi maaske være emlelige
den Lighed at paa et eller
andet. For Gyptolike Bureau
Fader var en Ven og Kammer-
at af Dammier og hans
Samtidige: Boulard, Dupré,
Dambigny, Geoffroy, Dechaume
etc. og Verheue. Jeg har set
og fuldt ud. Jeg har set
den for flere Aar siden
hos Durand-Ruel under
en udstilling af Lithografe-
rende Kunstnere, hvis
Præsident samme Bureau
var. - Jeg giver den hened
Nærmere paa Vollard Bøger.
Du vil se hos ham for
noget Tid siden og som jeg beder

Den venlige hilsen Hr. Jenthus
som muligvis - efter hvad hans
en Gang savnede mig - kunde
have lyst til at behandle
en eller anden. Flere af disse
Værker findes nu hos en for-
emmelig og en Frøsting
er højst Sandtargelig.

Lagar: Daphnis et Chloé, illustré
de lithographies originales
dans le style par Bouvard.

Octave Mirbeau: Le jardin des supplices
illustré de lithographies
de Rodin 450⁺

Album de lithographies de
1. Bouvard 450⁺ chaque
2. Vollard
3. M. Denis (seulement 12 exemplaires
ont encore à vendre).

Vollard: Les ames 100⁺
nombreuses illustrations
sur eau-forte originale.

À vos dévotion etc. (Assurance)
for deres Regning og Risiko.
Nærmere er for Constant Bonatelli
Vollard Bøger forresten
meget originale, (som de Bouvard og Rodin)

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

er, efter min Mening, blot de
bedste af de paa, virkelige
kunstneriske Kierter paa det
XIX^{de} Aarh. Endelig kan jeg skaffe
Dem en Samling af Forans gamle
udmærkede Tegninger under Kongen
offentliggjorte. I Opvisning af de
men allerede en vandskade af
funde. Det er kun Cliche, ikke
Lithographier, sat paa Karton med
Passaportet — men de er ikke
Den sjældne gamle Kunst, Kongen
har affodt. Prisen er i Gjældelighed
omkring 75⁺, Foto etc. ekstra.
Et Par Gode om disse Ting og jeg sende
der, hvad de maatte ønske.
Lad forbereder nogle nye Udgaver
i en Frangon Vikon med Træsnit,
en Bog illustreret af Emile Bernard,
Van Goyes Ven og en Bog af Vollard
sels, illustreret af Bonnard, saa
vil jeg forstod ham.
I Nylig kan Zeppelinerne ikke,
hvert Fald ikke endnu, saa de paa
forhaabentligst Otto Rier. Tak for den
selsam ogne Indblikningen af de 500⁺
Jeg vilde gerne have haft den direkte
indst. Endelig, men skal en skrive
i Hændelse, haabes derom. Den bedste
Hilsener til Dem og Deres. Med venlig
H. Madsen og O. Poulsen og jeg
hvis man 1922 Dec 11.

Saar snarest, da Barba³
Zangs er rodet til at sælge
Billederne til en hollandsk
høist Kontant Kober, der
maatte vise sig og at saa
ikke kan holde sig til den
selsam. Hvis de ser D. Hertz.
I Kunstneret, heder jeg
Dem lade ham vide, at M.
Kontant har lovet at sende
det omspurgte Fotograf. efter
Mauets nogle Kindebuste
direkte til ham. Hvis han
ikke skuede have paaet, vil
Kob, heder jeg om at paa
et Aarskrift, for 1916 eller
af Silvest.
Jeg bemærker, at de opgjorte
Priser, heri min Kunststør
er beregnet, er de sidste.
Det er Lillige beregnet under
Betingelser af Kontant Bet.
ting.
Jeg skal endnu meddele
Dem enkelte Nyheder, som
vil interesserer Dem. En